

A Kúria

Jogegységi Panasz Tanácsának h a t á r o z a t a

Az ügy száma: Jpe.II.60.072/2023/13.

A felperes:

a felperes neve (a felperes címe)

A felperes képviselője:

Dr. Bassola Bálint Ügyvédi Iroda (a felperes képviselőjének címe, eljáró ügyvéd: dr. Bassola Bálint)

Az alperesek:

- az I. rendű alperes neve (az I. rendű alperes címe)
- a II. rendű alperes neve (a II. rendű alperes címe)
- a III. rendű alperes neve (a III. rendű alperes címe)
- a IV. rendű alperes neve (a IV. rendű alperes címe)
- az V. rendű alperes neve (az V. rendű alperes címe)
- a VI. rendű alperes neve (a VI. rendű alperes címe)
- a VII. rendű alperes neve (a VII. rendű alperes címe)
- a VIII. rendű alperes neve (a VIII. rendű alperes címe)
- a IX. rendű alperes neve (a IX. rendű alperes címe)
- a X. rendű alperes neve (a X. rendű alperes címe)
- a XI. rendű alperes neve (a XI. rendű alperes címe)
- a XII. rendű alperes neve (a XII. rendű alperes címe)
- a XIII. rendű alperes neve (a XIII. rendű alperes címe)
- a XIV. rendű alperes neve (a XIV. rendű alperes címe)
- a XV. rendű alperes neve (a XV. rendű alperes címe)
- a XVI. rendű alperes neve (a XVI. rendű alperes címe)

Az alperesek képviselője:

Jádi Németh Ügyvédi Iroda (az I-III. rendű alperesek képviselőjének címe, eljáró ügyvéd: dr. Jádi Németh Andrea) I-III. rendű

Nagy és Trócsányi Ügyvédi Iroda (a IV-VII. rendű alperesek képviselőjének címe, eljáró ügyvéd: dr. Kovács Orsolya) IV-VII. rendű

Hetényi Ügyvédi Iroda ((a VIII. rendű alperes képviselőjének címe, eljáró ügyvéd: dr. Hetényi Kinga) VIII. rendű

Gárdos-Füredi-Mosonyi-Tomori Ügyvédi Iroda (a IX-XII. rendű alperesek képviselőjének címe., eljáró ügyvéd: dr. Gárdos Péter) IX-XII. rendű

Szecskey Ügyvédi Iroda (a XIII-XV. rendű alperesek képviselőjének címe., eljáró ügyvédek: dr. Keller Anikó, dr. Vajda János, dr. Boronkay Miklós) XIII-XV. rendű

Allen & Overy Kádár Ügyvédi Iroda (a XVI. rendű alperes képviselőjének címe., eljáró ügyvéd: dr. Kőmíves Attila) XVI. rendű

A per tárgya: kártérítés

A jogegységi panaszt előterjesztő fél: a felperes

A jogegységi panasszal támadott határozat:

Gfv.30.246/2023/11. számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a felperes jogegységi panaszát elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I-III. rendű alpereseknek mint egyetemleges jogosultaknak 2.540.000 (kétmillió-ötszáznegyvenezer) forint jogegységi panasz eljárásban felmerült költséget.

A határozat ellen jogorvoslatnak nincs helye.

Indokolás

A jogegységi panasz alapjául szolgáló tényállás

[1] Az alperesekkel szemben az 1/2003/EK rendelet 11. cikk (6) bekezdése szerint indult eljárás az uniós versenyszabályok megszegése miatt. Az eljárásban az I. rendű alperes jogelődje, az I. rendű alperes jogelődje (a továbbiakban: I. rendű alperes) és leányvállalatai engedékenységi kérelmet terjesztettek elő, az I-XV. rendű alperesek az engedékenységi követelményeknek megfelelő magatartást tanúsítottak, a XVI. rendű alperes azonban a felelősségét nem ismerte el. Az Európai Bizottság az I-XV. rendű alperesek tekintetében vitarendezési eljárást folytatott le, amelynek eredményeként az AT.39824 számú határozatával megállapította, hogy az I-XV. rendű alperesek – egyebek mellett – a 6 és 16 tonna közötti tömegű és a 16 tonnánál nehezebb tehergépjárművekre vonatkozó árazás és bruttó árak emelése tekintetében tanúsított összehangolt magatartás révén az 1997. január 17-től 2011. január 18-ig terjedő időszakban megsértették az Európai Unió Működéséről szóló Szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 101. cikkét és az Európai Gazdasági Térségről szóló Megállapodás 53. cikkét, amely az egységes és folyamatos jogsértés teljes időtartama alatt kiterjedt az EGT egész területére. Erre tekintettel az Európai Bizottság bírságot szabott ki a IV-XV. rendű alperesekre.

[2] A XVI. rendű alperes a vitarendezési eljárásban nem vett részt, ezért a Bizottság vele szemben külön határozatot hozott, amelyben megállapította, hogy az I-XV. rendű alperesek terhére rótt jogsértést a XVI. rendű alperes is elkövette, ezért őt is bírsággal sújtotta. E határozattal szemben a XVI. rendű alperes keresetet terjesztett elő, azt azonban az Európai Unió Törvényszéke a T-799/17. számú ítéletével elutasította. A XVI. rendű alperes a Törvényszék ítéletével szemben fellebbezést nyújtott be az Európai Unió Bíróságára (a továbbiakban: EUB). A C-251/22.P. szám alatt folyamatban volt jogorvoslati eljárás a fellebbezés elutasításával befejeződött.

[3] A felperes főtevékenységként közúti áruszállítást végző gazdálkodó szervezet, amely 2004. június 25. és 2010. július 16. között pénzügyi lízingszerződéseket, illetve tartós bérleti szerződéseket kötött a keresetlevél mellékletét képező listában (a továbbiakban: Járműlista) felsorolt, az alperesek által gyártott kamionokra. A kamionok szállítói nem közvetlenül az alperesek, hanem a kamionok magyarországi székhelyű forgalmazói voltak.

[4] A felperes a keresetében az alperesek egyetemleges marasztalását kérte a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 339. § (1) bekezdése, 344. § (1) bekezdése, továbbá a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 88/A. §-a és 88/C. §-a alapján 7.732.417 forint és 2.090.625 EUR kártérítés, valamint azok járulékai megfizetésében.

[5] Az I-XV. rendű alperesek elsődlegesen a bíróság joghatóságának hiánya miatt a per megszüntetését kérték, érdemi ellenkérelmük a kereset elutasítására irányult.

[6] A XVI. rendű alperes elsődlegesen az eljárás felfüggesztését kérte a C-251/22.P. szám alatt folyamatban lévő jogorvoslati eljárás jogerős befejezéséig. Érdemi ellenkérelme – az I-XV. rendű alperesek által előadott indokok szerint – a kereset elutasítására irányult.

[7] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Indokolása szerint a kereset érdemi elbírálása során azt vizsgálta, hogy a kartellmegállapodással érintett gépjárművek beszerzése folytán csökkent-e a felperes vagyona. Kifejtette, hogy a felperes kizárólag abban az esetben minősülhetett károsultnak, ha tényleges kára következett be, önmagában az alperesek árkartelljének érintettjeként kártérítésre nem tarthatott igényt. Utalt arra, hogy sem a hazai ítélkezési gyakorlat, sem az EUB gyakorlata alapján nem minősül kárnak önmagában a harmadik személy felé fennálló fizetési kötelezettség; annak megtérítése akkor kérhető, ha a károsult a fizetési kötelezettségét teljesítette.

[8] Rámutatott: a kartelljogi jogsértéssel mint jogellenes magatartással összefüggésben, az azzal okozatban álló kár miatti igényérvényesítéshez a felperesnek első lépcsőben azt kellett igazolnia, hogy a kartellmegállapodással érintett gépjárművek beszerzése folytán a vagyonában értékcsökkenés következett be azáltal, hogy az alperesek gépjárműveire kötött lízing- és tartós bérleti szerződések alapján a díjak megfizetésével a gépjárműveket magasabb áron szerezte be, mintha a jogsértés nem következett volna be. Kifejtette, hogy mivel a Tpv. 88/C. §-ában írt vélelmszabály csupán a jogsértés árra vonatkozó hatását jelöli meg

százalékos mértékben, a gépjárművek beszerzési árának 10%-a automatikusan nem volt megfeleltethető a felperes vagyonában bekövetkezett esetleges értékcsökkenésnek. Hangsúlyozta: a felperes kizárólag abban az esetben minősülhet károsultnak, ha tényleges kára következett be, önmagában az alperesek árkartelljének érintettjeként kártérítésre nem tarthatott igényt, ezért tévesen hivatkozott arra, hogy kára már a kamionokra vonatkozó lízingszerződések megkötésével bekövetkezett.

[9] Értékelése szerint a felperes nem tett kellő tényelődást arra, hogy ténylegesen milyen kötelezettségeket vállalt, azokat miként teljesítette, ennek során milyen vagyontárgyakat szerzett, illetve azoknak mi lett a sorsa. Megállapította: a felperes – bírói felhívás ellenére – nem is bocsátotta rendelkezésre azokat a bizonyítékokat, amelyek alapján e körülmények megállapíthatóak lettek volna, miáltal egyetlen kamion tekintetében sem támasztotta alá az általa teljesített lízingdíjak mértékét. Következtetése szerint ezért egyetlen szerződés esetében sem lehetett megállapítani, hogy a felperes milyen díjakat fizetett meg, és azt sem, hogy megszerezte-e a kamionok tulajdonjogát, továbbá a maradványértékeket sem igazolta. Kiemelte, hogy e hiányosságokra az alperesek is hivatkoztak, a felperes mégsem adott elő további tényeket, további bizonyításnak pedig a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 141. § (6) bekezdése és 235. § (1) bekezdése alapján nem volt helye.

[10] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezéssel támadott részében helybenhagyta. Megállapította: hogy a felperes fellebbezésében csupán azokat az elsőfokú ítéleti rendelkezéseket támadta, amelyekkel az elsőfokú bíróság elutasította az I-XII. rendű és a XVI. rendű alperesekkel szemben a Járműlistában megjelölt kamionok után 715.489,4 EUR és 7.732.417,3 forint kártérítés és járulékainak megfizetése iránt előterjesztett keresetet. Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú ítéletet a régi Pp. 253. § (3) bekezdése alkalmazásával ez utóbbi körben bírálta felül, és egyedül abból a szempontból, hogy az elsőfokú bíróság helyesen állapította-e meg a felperest terhelő bizonyítás hiányát a károsulti minőségét illetően.

[11] Kiemelte, hogy a felperes az elsőfokú eljárás során még azt állította: azért szenvedett kárt, mert az alperesek versenyjogsértő magatartása miatt 10%-kal emelkedett az általa 2004. június 25. és 2010. július 16. között beszerzett kamionok nettó beszerzési ára, és utalt rá, hogy noha a kamionokat lízingszerződések alapján szerezte be, ez a károsulti minőségét azért nem érinti, mert kára már a lízingszerződések megkötésekor bekövetkezett, illetve mert a nettó beszerzési árakat a lízingdíjak részeként megfizette a lízingbeadóknak. Ennek megfelelően pedig – tette hozzá – a kárának összegét nem az általa kiegyenlített lízingdíj teljes összegének 10%-ában, hanem csupán a lízingdíjjal közvetlenül rá áthárított nettó beszerzési árak 10%-ában határozta meg.

[12] Mindez a másodfokú bíróság megítélése szerint azt jelentette, hogy a felperes az elsőfokú eljárás során csak azon nettó beszerzési árak után követelt kártérítést, amelyeket a lízingbeadók közvetlenül rá áthárítottak, de olyan tényállítását nem volt, hogy az általa megtéríteni kért kár részben abból adódik, hogy a nettó beszerzési árak egy részét esetenként nem ő, hanem a leányvállalat neve (a továbbiakban: leányvállalat) fizette meg. Kitért arra is: a felperesnek nem volt olyan kereseti kérelme, amely nem a saját, hanem a leányvállalata kárának megtérítésére irányult; erre vonatkozó új tényállítását – habár korábban is előadhatta

volna – és erre alapított új kereseti kérelmét először a fellebbezésében terjesztette elő, ami így a régi Pp. 235. § (1) bekezdése és 247. § (1) bekezdése alapján nem volt megengedhető.

[13] A lízingkonstrukció miatt tulajdonított jelentőséget annak, hogy a felperes irányadó kereseti tényállításaiból és keresetéből következően nem a közvetlenül rá áthárított lízingdíj teljes összege után, hanem csak a közvetlenül rá áthárított nettó beszerzési árak után követelt kártérítést. A lízingdíj ugyanis – fejtette ki – nemcsak a lízingbeadó által a szállító részére kifizetett nettó beszerzési ár áthárítására szolgál, hanem tartalmazza a nettó beszerzési ár megfinanszírozásának ellenértékét (kamatát), továbbá a lízingtárgy használatának ellentételezését (bérleti díját) is. Okfejtése szerint a felperes tehát az elsőfokú eljárás során nem követelt kártérítést a lízingdíj ez utóbbi elemeinek megfizetésével kapcsolatos esetleges többletköltségei miatt, kizárólag a lízingdíj egyetlen eleme: a nettó beszerzési ár jogellenesen megemelt részének megtérítését kérte. Ezért a régi Pp. 247. § (1) bekezdése szerinti tiltott keresetváltoztatásnak tekintette a fellebbezés arra vonatkozó tartalmát, hogy a kartellfelár a lízingdíj valamennyi elemében jelen volt, így a felperes a lízingdíj részbeni megfizetése után követelheti a megfizetett lízingdíjrészrel arányos kartellfelárat. Utalt arra is, hogy az elsőfokú eljárásban előterjesztett kereset alapján a lízingdíj részbeni megfizetésével nem lehetett a felperest automatikusan károsultnak tekinteni a megfizetett lízingdíjrészrel arányos mértékben, hiszen e kereset szerint a kartellfelár csak a nettó beszerzési árhoz kapcsolódott.

[14] Egyetértett az elsőfokú bíróság bizonyítékértékelő munkájával és jogi következtetésével abban, hogy a felperes nem bizonyította, megfizette-e, ha igen, milyen mértékben a kamionok nettó beszerzési árát a lízingbeadók részére, amiből következően nem volt megállapítható a keresetében foglaltak szerint a károsulti minősége. Utalt arra: a felperes csak akkor követelhetett kártérítést a lízingszerződések alapján rá áthárított valós nettó beszerzési árakban foglalt kartellfelár után, ha igazolja, hogy a lízingszerződések alapján fennálló fizetési kötelezettségeinek eleget tett, amihez a lízingbeadó által áthárított nettó beszerzési ár mértékét és azt kellett igazolni, hogy a lízingdíjat és a maradványértéket a felperes maradéktalanul megfizette a lízingbeadónak. Ettől eltérő esetkörként azonosította azt, ha a felperes a lízingszerződés alapján fennálló fizetési kötelezettségeket csupán részben teljesítette: akár a lízingszerződések futamidő előtti megszűnése, vagy amiatt, hogy a fizetési kötelezettségek részét képező maradványértéket nem a felperes, hanem más fizette ki a lízingbeadóknak. Ezekben az esetekben – fejtette ki – a lízingbeadók által áthárított nettó beszerzési ár mértéke mellett a felperesnek igazolnia kellett, hogy a lízingszerződések alapján pontosan milyen összeget fizetett ki (és ezzel szemben mennyit tett ki a fizetési kötelezettségek azon része, amelynek vagy senki sem tett eleget a lízingszerződések futamidő előtti megszűnése esetén, vagy más személy teljesített a maradványérték más személy által történt kiegyenlítése esetén); bizonyítania kellett továbbá, hogy a lízingdíj általa megfizetett részével milyen mértékű nettó beszerzési árat térített meg a lízingbeadók részére. Hozzátette: ehhez nem volt mellőzhető annak igazolása, hogy a felperes által megfizetett lízingdíjak mekkora kamat-, és mekkora tőketartozást fedeztek, a nettó beszerzési árat ugyanis a felperes csak olyan arányban fizette meg a lízingbeadók részére, amilyen arányban az általa törlesztett lízingdíjrész a tőketartozás fedezetéül szolgált, így a nettó beszerzési ár részét képező esetleges kartellfelár megtérítését is csak ebben az arányban kérhette.

[15] Ezzel összefüggésben rámutatott: a régi Pp. 164. § (1) bekezdése alapján a felperes csak oly módon tehetett eleget a bizonyítási kötelezettségének, ha a keresettel érintett valamennyi kamion esetében kiegészíti a tényállításait és azt igazolja is (mikor és milyen feltételek mellett, milyen nettó beszerzési áron kötött lízingszerződéseket a kamionokra,

mikor és milyen összegben tett eleget e szerződésekből eredő fizetési kötelezettségeinek, továbbá amennyiben ő fizette ki a maradványértéket is, akkor mikor szerzett tulajdonjogot, amennyiben pedig a lízingszerződésekből eredő fizetési kötelezettségeket részben nem ő teljesítette, akkor az általa teljesített rész milyen összegű volt és mekkora tőketörlesztést tartalmazott). Indokolása szerint azonban a felperes e kötelezettségének nem tett eleget, a bíróság felhívására csupán két alkalommal csatolt okiratokat, azt azonban továbbra sem fejtette ki, hogy ezek pontosan miként támasztják alá a kereseti tényállításait, és azok hiányosságát az alperesek ellenérveit követően sem pótolta.

[16] Azt is kiemelte, hogy a felperes először a fellebbezésében adta elő álláspontját a korábban csatolt okiratok tartalmáról és arról, hogy azok pontosan milyen tényeket bizonyítanak, és mivel itt hivatkozott elsőként az okiratok beszerzésével kapcsolatos nehézségekre, emiatt a fellebbezésében kért először bizonyítékfeltárást a lízingdíjak megfizetésének és összegének igazolása céljából, majd szakértő kirendelését az általa megfizetett lízingdíjak összegének meghatározására, kérelme és indítványa a régi Pp. 235. § (1) bekezdése szerint elkésett.

[17] Mindebből következően osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját abban is, hogy a felperes egyetlen fellebbezéssel érintett kamion esetében sem igazolta, hogy megfizette a lízingbeadók részére a járművek nettó beszerzési árát, és ha igen, milyen mértékben, ezért nem bizonyította, hogy őt az alperesek versenyjogsértő magatartásával okozati összefüggésben kár érte.

[18] A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését részben, a keresetet a II. rendű alperessel szemben elutasító körben kérte, és így elsődlegesen – tartalma szerint közbenső ítélettel – a kártérítési követelése jogalapjának megállapítását, másodlagosan az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet a régi Ptk. 339. § (1) bekezdésébe, a régi Pp. 3. § (3) bekezdésébe, 163. § (3) bekezdésébe, 164. § (1) bekezdésébe, 206. § (1) bekezdésébe, 221. § (1) bekezdésébe, 235. § (1) bekezdésébe és a 253. § (3) bekezdésébe ütközően jogszabálysértő.

[19] Hangsúlyozta: a másodfokú bíróság tévesen tekintette a fellebbezésben tett állítást keresetváltoztatásnak és tévesen bontotta a lízingdíjat a jogerős ítéletben foglaltak szerint. Hangsúlyozta, hogy a perben az alperesek kartellező magatartásával okozati összefüggésben felmerült valamennyi kárának megtérítését követelte. Azzal érvelt, hogy a másodfokú ítélet a kártérítés jogalapjának fennállását illetően nem az anyagi jogszabályban meghatározott mércét alkalmazta, és helytelenül határozta meg a bizonyítandó tények körét [rég Ptk. 339. § (1) bekezdés]; iratellenesen, kirívóan okszerűtlenül értékelte a felperes jog- és tényállításait [rég Pp. 206. § (1) bekezdés]; jogszabálysértően értelmezte meg nem engedett új tényállításként a fellebbezés tartalmát, amely valójában az elsőfokú ítélet jogszabálysértő voltának alátámasztására irányult [rég Pp. 235. § (1) bekezdés]; a fellebbezési kérelem keretein túllépve változtatta meg az elsőfokú ítélet indokolását [rég Pp. 253. § (3) bekezdés]; köztudomású tényeket a felperes hivatkozása ellenére nem vett figyelembe [rég Pp. 163. § (3) bekezdés]; egyes kamionokra vonatkozó bizonyítékok okszerűtlen értékelésével vonta le következtetéseit [rég Pp. 206. § (1) bekezdés]; és nem tartotta be a kereseti kérelem és a fellebbezési kérelem értelmezése során a „többben a kevesebb benne foglaltatik” elvet [rég Pp. 3. § (3) bekezdés].

[20] Kifejtette, hogy nem egyedül a nettó beszerzési ár rá áthárított részén megjelenő kartellfelárát kérte megtéríteni a keresetében, ezért nem is volt keresetváltogatás a fellebbezésben tett előadás arra, hogy az egyes lízingdíj, bérleti díj részletek minden díjében kartellfelár jelent meg, amelyet kártérítésként érvényesít. Kifogásolta a másodfokú bíróságnak azt a megállapítását, hogy a felperes keresetében eredetileg csak a nettó beszerzési árakon megjelenő és rá közvetlenül ebben áthárított kartellfelár megtérítését kérte, ez álláspontja szerint iratellenes [régi Pp. 206. § (1) bekezdés] és meghaladja a fellebbezési eljárás kereteit is [régi Pp. 253. § (3) bekezdés]. Előadása szerint a keresetben és a fellebbezésben azonos tartalommal, az alperesek kartellező magatartásával okozati összefüggésben felmerült valamennyi kár megtérítését kérte, de csak a kamionok nettó beszerzési árán megjelenő kartellfelár erejéig.

[21] Állította, hogy a másodfokú bíróság jogszabálysértően, a régi Pp. 206. § (1) bekezdésébe és a 235. § (1) bekezdésébe ütközően értékelte keresetváltogatásként, illetve új tényállításként a leányvállalata által elszenvedett károk megtérítésére irányuló fellebbezést. Hozzátette, hogy keresetének részét képezte a maradványérték megfizetésével elszenvedett kár is, mert az is kartellfelárral volt terhelt, az pedig, hogy a leányvállalata által elszenvedett kárt érvényesíthette-e, aktív perbeli legitimációs kérdés volt, amelyről ítélettel kellett dönten.

[22] Álláspontja szerint a régi Pp. 3. § (3) bekezdésében foglaltak szerint a „többben a kevesebb benne foglaltatik elv” miatt sérült az ügyben, mert nem ronthatta le a kártérítési jogát, hogy egyes kamionok esetén a maradványérték és a kamionok pontos sorsa nem volt ismert. A károsulti minősége szempontjából érdektelennek tartotta, hogy az egyes kamionokkal mi történt a szerződések lezárása után; értékelése szerint a maradványérték és a kamionok sorsa egyedül a kár összegszerűsége tekintetében bírt jelentőséggel.

[23] A II. rendű alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult.

A Kúria jogegységi panasszal támadott határozata

[24] A Kúria a 2023. november 21-én kelt Gfv.30.246/2023/11. számú ítéletével a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta. Indokolása szerint a régi Pp. 272. § (1) és (2) bekezdéseiből, 275. § (2) bekezdéséből következően a jogerős ítélet több rendelkezését támadó, avagy több egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozó felülvizsgálati kérelemnek valamennyi hivatkozás tekintetében rendelkeznie kell a törvényben meghatározott, egymással szoros logikai és perjogi kapcsolatban álló kötelező tartalmi kellékekkel. Ezek – fejtette ki – a támadott határozat, a jogszabálysértés és azzal összhangban a megsértett jogszabályhely megjelölése, a jogorvoslati kérelem indokainak ismertetése és a Kúria döntésére irányuló határozott kérelem. Hozzátette, hogy a hivatkozott jogszabálysértéssel összefüggésben a megsértett jogszabályhelyet konkrétan, a jogforrás, a paragrafusszám, az esetleges bekezdések és pontok számának megadásával kell meghatározni, követelmény továbbá az is, hogy az így megjelölt jogszabályhely megfeleljen a jogszabálysértés szöveges körülírásának [1/2016. (II. 15.) PK vélemény 3. pontjához fűzött indokolás]. A felülvizsgálati kérelemmel szemben – annak érdemi elbírálásához és eredményességéhez – a fentiekből következő alapvető elvárásnak tartotta, hogy hivatkozásai a fenti tartalommal megfeleltethetők legyenek

a jogerős ítéletnek: a felülvizsgálatot kérő félnek a felülvizsgálni kért határozat indokaival, érveivel szemben, azok cáfolatára kell az ellenérveit megfogalmaznia.

[25] Utalt rá, hogy a jelen ügyben a felülvizsgálatot kérő felperes több körülhatárolható, de részben egymással összefüggő okból támadta a jogerős határozatot, de a felülvizsgálati kérelem – a határozatában részletezettek szerint – nem valamennyi ott megjelölt hivatkozás kapcsán tartalmazott a korábban kifejtetteknek megfelelő tartalmú hivatkozást a jogerős ítélet cáfolatára.

[26] Indokolása szerint tartalmi hiányossága zárta ki a felülvizsgálati kérelem elbírálását abban a részében, ami a felperes által megjelöltek szerint a „többben a kevesebb benne foglaltatik” elv jogsértő félretételére vonatkozott. Kifejtette: a felperes ebben a körben perjogi értelemben – feltételezhetően – a tartalom szerinti elbírálás elvére utalt, de indokolása szerint azt a régi Pp. nem az általa megjelölt 3. § (3) bekezdésében (ami a peranyag-szolgáltatás elvét rögzíti), hanem a 3. § (2) bekezdésében nevezi meg. Megjegyezte ugyanakkor, hogy a későbbiekben egyéb jogszabálysértés vizsgálatával részleteiben kitér rá: a felperes keresetének egyértelmű tartalma kizárta, hogy a keresetnek a bíróságok a felülvizsgálati kérelemben állított többlettartalmat tulajdonítsák.

[27] Hangsúlyozta azt is: a másodfokú bíróság szerint a másodfokú eljárásban a tiltott keresetváltoztatás szabályának alkalmazásával mellőzte a fellebbezés elbírálását abban a részében, amely a leányvállalata által fizetett lízingdíjakra és a lízingdíj valamennyi elemében jelen lévő kartellfelárra, egyben a megfizetett lízingdíjrészrel arányos kartellfelár tekintetében a felperes megállapítható károsodására vonatkozott. Indokolása szerint ez, a másodfokú eljárásban tilos keresetváltoztatás zárta ki, hogy a felperest – az elsőfokú eljárásban előterjesztett kereset szerint – károsultnak lehessen tekinteni a lízingdíj részbeni megfizetésével a megfizetett lízingdíjrészrel arányos mértékben.

[28] A Kúria ezzel összefüggésben rámutatott, hogy a felülvizsgálati eljárás szabályai szerint ahhoz, hogy a felperes a jogerős ítélet jogszabálysértő jellegét ebben a körben kimutassa, a keresetváltoztatás szabályain keresztül kellett az érveit megfogalmaznia a jogerős ítélet indokainak cáfolatára. Megállapítása szerint a felperes a felülvizsgálati kérelmében utalt ugyan a kereset alapjául tett tény- és jogállítási tartalomtól eltérő értékelésére, és arra is, hogy nem módosította keresetét a fellebbezésével, a szövegesen így előadott eljárási szabálysértésekkel összhangban azonban elmulasztotta megjelölni a régi Pp. adekvát rendelkezését. Hozzátette: a felperes a keresetváltoztatás kérdésében konkrét, álláspontja szerint sérült jogszabályhelyet egyáltalán nem jelölt meg; sem a régi Pp. másodfokú eljárásra vonatkozó 247. § (1) bekezdésére, sem pedig az elsőfokú eljárás vonatkozó szabályaira, különösen a régi Pp. 146. § (5) bekezdés a) pontjára nem utalt, a kereset ténybeli és jogi alapjának helytelen azonosítását tekintve pedig egyedül – indokolása szerint azonban tévesen – a régi Pp. 206. § (1) bekezdésére hivatkozott, ami a bizonyítékértékelés szabálya. Mindezekre figyelemmel kifejtette, hogy a felülvizsgálati kérelem tartalmi hiányosságai miatt nem vizsgálhatta felül a másodfokú eljárásban meg nem engedett keresetváltoztatással kapcsolatos, a jogerős ítéletben írt jogi álláspontot.

[29] Kiemelte, hogy az elsőfokú eljárás irataiból kitűnően a felperes az adott ügyben pusztán abból a tényből állította és vezette le a károsodását, hogy az árkartellel érintett

tehergépjárművek lízingkonstrukcióban megvalósult beszerzésével nyomban bekövetkezett a kára a vele szemben előírt lízingdíjak alapját jelentő nettó vételár 10%-os mértékében. Hangsúlyozta, hogy a keresetlevélben foglalt tényállítását és jogi álláspontját az elsőfokú eljárás során következetesen fenntartotta, és keresetét arra, hogy a lízingdíjak –összegeként is megjelölésre váró – megfizetésével érte őt kár, nem alapította és nem is eszerint munkálta ki.

[30] Rámutatott, hogy az alperesek versenyjogsértő magatartásával felmerülő kárként az az ártöbblet értelmezhető volt, amennyivel a jogsértés következtében a közvetlen és a közvetett vásárlóknak többlet kellett fizetniük az árkartellel érintett termékért (áreltérítés). Indokolása szerint a továbbhárítás intézményére figyelemmel a felperesnek a keresetében a lízingkonstrukció alapján azt kellett volna kidolgoznia: az egyes lízingszerződésekben mennyi volt a felperes összes lízingdíjfizetési kötelezettsége, abból mennyi volt a Tptv. 88/C. §-ában írt vételemszabály alkalmazásával az a 10%-os rész, ami felfogható volt a felperes lehetséges és maximális káraként a lízingbeadók által megfizetett nettó beszerzési ár 10%-ában feltételezett, a felperesre továbbhárított áreltérítés és a lízingszorító jelentősége mellett, ezt követően kellett volna bemutatnia és igazolnia a lízingszerződések maradéktalan teljesítését, és kárigényét ennek megfelelően kellett volna érvényesítenie. Indokolásában rögzítette, hogy a felperesnek az előzőekben kifejtett érveléssel és tartalommal nem volt keresete; a kereset a felperest a lízingszerződések megkötésével ért kár megtérítésére irányult, de azzal összefüggésben, hogy a lízingszerződések teljesítésével (a lízingdíjak megfizetésével) – a lízingdíjakban is megjelenő áreltérítés eredményeként – csökkent a vagyona, nem érvényesített kárigényt. Mindebből következően – mutatott rá – az ügyben eljáró bíróságok jogszabálysértés nélkül tekintették megalapozatlannak és utasították el a felperes keresetét, amelyben a lízingszerződések megkötésével bekövetkezett kára megtérítését kérte.

A jogegységi panasz

[31] A Kúria ítéletével szemben a felperes terjesztett elő jogegységi panaszt a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 41/B. § (2) bekezdése alapján arra hivatkozva, hogy a támadott határozat eljárásjogi kérdésben eltér a Kúria 2012. január 1. napja után hozott, a Bírósági Határozatok Gyűjteményében (a továbbiakban: BHGY) közzétett határozataitól. Erre tekintettel kérte a támadott ítélet hatályon kívül helyezését, és a Kúria új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását a Bszi. 41/D. § (1) bekezdés c) pontja alapján.

[32] Érvelése szerint támadott határozat jogkérdésben eltért a Kúria Gfv.30.430/2020/3., Pfv.21.341/2014/4., Mfv.10.601/2014/1. (helyesen: Mfv.10.601/2014/5.) és Mfv.10.058/2023/7. (helyesen: Mfv.10.058/2023/4.) számú határozataitól, mert a Kúria a régi Pp. 272. § (3) bekezdését annak ellenére nem alkalmazta, hogy ő megjelölt konkrét megsértett jogszabályhelyet, noha ez a jogszabályhely eltért a szövegesen körülírt jogszabályhely Kúria általi minősítésétől (a továbbiakban összefoglalóan: Eltérés 1.).

[33] Álláspontja szerint a támadott határozat jogkérdésben eltért továbbá a Kúria Gfv.30.081/2020/6. és Pfv.20.909/2021/9. számú határozataitól is, mert a Kúria a régi Pp. 272. § (3) bekezdését annak ellenére nem alkalmazta, hogy a felülvizsgálati kérelemben

egyértelmű elírás szerepelt a jogszabályhely konkrét megjelölése tekintetében (a továbbiakban összefoglalóan: Eltérés 2.).

[34] Utalt arra: a Kúria Jpe.II.60.002/2023/5. számú határozata alapján eljárásjogi kérdések felmerülése esetén az ügyazonosság fennállásának vizsgálatakor annak van jelentősége, hogy az alkalmazott eljárásjogi rendelkezések azonosak-e, és az összehasonlítható ügyekben az alkalmazott rendelkezéssel összefüggésben felvetett absztrakt jogkérdést azonosan, vagy eltérően válaszolták-e meg a határozatokban. Kifejtette: a Kúria Jogegységi Panasz Tanácsának a Jpe.II.60.004/2023/7. számú ügyben kifejeződő gyakorlata szerint, ha a jogegységi panasz előterjesztője arra hivatkozik, hogy a jogerős ítélet eljárási szabályt sért, az csak akkor vezethet eredményre, ha megjelöl olyan közzétett kúriai határozatot, amely szerint a Kúria ugyanilyen eljárási helyzetben az ügy érdemében eltérő döntést hozott. Érvelése szerint megvalósíthat eltérést az ítélkezési gyakorlattól az is, ha a támadott határozatban a Kúria az eljárásjogi rendelkezés – jelen esetben a régi Pp. 272. § (3) bekezdés – alkalmazását mellőzte, a mellőzésnek indokát azonban nem adta.

[35] A felperes álláspontja szerint a támadott határozat és a referenciahatározatok által felvetett jogkérdés az, hogy milyen típusú „tévedés” tartozik a régi Pp. 272. § (3) bekezdésben megjelenő „téves” fordulat tárgyi hatálya alá. Azt a jogegységi panaszban hivatkozott joggyakorlat alapján egyértelműnek tartotta, hogy mind a tényleges elírás („typo”), mind a hatálytalan normára történő hivatkozás alapot szolgáltat a régi Pp. 272. § (3) bekezdés alkalmazására, így a jelen jogegységi panasz „szűk kérdéseként” vetette fel, hogy a felülvizsgálati kérelemben a Kúriáétól eltérő minősítésből fakadó (és ezért ebben a tekintetben „téves”) jogszabálmegjelölés kizárja-e a régi Pp. 272. § (3) bekezdés alkalmazását.

[36] A felperes kifejtette, hogy a támadott határozat „expressis verbis” nem utal ugyan a régi Pp. 272. § (3) bekezdés alkalmazhatatlanságára, mindazonáltal ez szerinte evidens módon következik az alkalmazás elmaradásából. A támadott határozatot akként értelmezte: a Kúria felülvizsgálati ítéletében foglalt álláspontja szerint (Indokolás [66] bekezdés) neki a régi Pp. 146. § (5) bekezdés a) pontját vagy a régi Pp. 247. § (1) bekezdését kellett volna megjelölnie, és a Kúria a szövegesen körülírt jogszabálysértésből egyértelműen megállapította, hogy a felülvizsgálati kérelemben azt kifogásolta, hogy egyes fellebbezésben tett nyilatkozatait a másodfokú bíróság keresetváltogatásként értékelte, az – álláspontja szerint – téves jogszabály-megjelölés okán azonban a kérelmet érdemben nem vizsgálta, és nem alkalmazta a régi Pp. 272. § (3) bekezdését sem.

[37] A felperes a referenciahatározatok közös jellemzőjeként értékelte, hogy a Kúriáétól eltérő minősítést alkalmazva a felülvizsgálati kérelemmel élő fél paragrafusszám szerint olyan jogszabályhely megsértését jelölte meg, amely a Kúria álláspontja szerint nem volt adekvát. A jogszabálysértés szöveges körülírásából azonban – mutatott rá – a Kúria számára a felülvizsgálati kérelem lényegi tartalma egyértelműen megállapítható volt, ezért alkalmazta a régi Pp. 272. § (3) bekezdését. Mindezekhez képest – érvelt – a támadott határozatban a Kúria annak ellenére nem alkalmazta a régi Pp. 272. § (3) bekezdését, hogy a felülvizsgálati kérelemben előadott szöveges körülírás alapján egyértelműen megállapította a felülvizsgálati kifogás lényegét: a másodfokú bíróság helytelenül értékelte keresetváltogatásként a fellebbezésben előadottakat, és ezért ő (jognyilatkozatok értelmezésére irányadó konkrét régi Pp. norma hiányában) a bizonyítékok értékelésére vonatkozó szabály, a régi Pp. 206. § (1)

bekezdésének sérelmét jelölte meg konkrét paragrafusszámmal. Összegzése szerint a támadott határozatban a referenciahatározatokhoz képest eltérően döntött a Kúria abban a kérdésben, hogy a régi Pp. 272. § (3) bekezdés alkalmazhatóságát megalapozza-e a kérelmező Kúriától eltérő minősítése (amely ezért a Kúria szempontjából „téves”), a referenciahatározatok szerint: erre van lehetőség; a támadott határozat alapján azonban nem.

[38] A felperes a második állított eltérés tekintetében a következőket fejtette ki. A Kúria támadott határozatban kifejtett álláspontja értelmében a régi Pp. 3. § (2) bekezdés helyett a régi Pp. 3. § (3) bekezdésre történő hivatkozás nem tekinthető olyan elírásnak, amely okot ad a régi Pp. 272. § (3) bekezdés alkalmazására, ugyanakkor a Kúria a régi Pp. 272. § (3) bekezdés alkalmazásának mellőzhetőségét megalapozó okokról ítéletében nem adott számot. Ezt a megközelítést ellentétesnek tartotta a referenciahatározatokban megjelenő jogértelmezéssel, amelyek lényege szerint, amennyiben a felülvizsgálatot kérelmező fél azonosítható, egyértelmű elírás miatt nem azt a jogszabályhelyet jelöli meg, amelyet felülvizsgálati kérelmében szövegesen is körülír, úgy a régi Pp. 272. § (3) bekezdését alkalmazni kell. Ennél plasztikusabb példája – következtetése szerint – a „nyilvánvaló elírásnak” nem képzelhető el, a „3-as” szám leütése ténylegesen ún. „typo”, azaz „mellégépelésből” is származhat „2-es” számhoz képest (hiszen egymás mellett helyezkednek el a billentyűzeten). A Kúria hivatkozott joggyakorlata szerint ezen kívül azáltal is eleget tett volna a jogszabály-megjelölési kötelezettségének, ha a konkrét bekezdés megjelölése nélkül pusztán a régi Pp. 3. §-a sérelmére hivatkozik. Ebben a körben összességében a támadott határozat és a referenciahatározatok különbségét abban látta, hogy a támadott határozat szerint a régi Pp. 272. § (3) bekezdés alkalmazásának nyilvánvaló elírás vagy elütés („typo”) esetén sincs helye; ezzel szemben a referenciahatározatok szerint nyilvánvaló elírás, illetve kevésbé precíz megjelölés esetén alkalmazható a régi Pp. 272. § (3) bekezdése.

Az ellenérdekű felek nyilatkozata

[39] Az I-III. rendű alperesek nyilatkozatukban a Bszi. 41/D. § (3) bekezdése alapján elsődlegesen – annak megalapozatlansága okán – a jogegységi panasz elutasítását kérték, mivel álláspontjuk szerint hiányzik az ügyszabotosság, valamint a jogkérdésben való eltérés. Másodlagosan – a Bszi. 41/D. § (1) bekezdésének a) pontjára hivatkozással – kérték a támadott határozat hatályában fenntartását, mivel a jogkérdésben való eltérés indokolt volt. Kérték továbbá a felperes marasztalását a jogegységi panasz eljárással felmerült költségeikben.

[40] Utaltak arra, hogy a Kúria gyakorlata szerint – amint azt a felperes által hivatkozott BH 2022.177. számon megjelent eseti döntés is megerősíti – az ügyszabotosság vizsgálata során részleteibe menően elemezni kell a referenciahatározat és a panasszal támadott határozat tényállását, meg kell jelölni a releváns tényállási elemek azonosságát és párhuzamba kell állítani a két határozatot. Kiemelték, hogy a felperes által hivatkozott Jpe.II.60.002/2023/5. és Jpe.II.60.004/2023/7. számú határozatok értelmében eljárásjogi kérdésben a jogegységi panasz akkor vezethet eredményre, ha a Kúria azonos eljárási helyzetben az ügy érdemében eltérő döntést hozott. Mindezekből pedig arra következtettek, hogy az eljárásjogi kérdések esetén is elengedhetetlen a referenciahatározatok és a panasszal érintett határozat tényállásának összehasonlítása, elemzése és párhuzamba állítása, amit a felperes elmulasztott. Kifejtették: amennyiben a Kúria függetlenül az adott ügy fajtájától, tényállásától, az eljárási helyzettől, csupán említést tesz az adott eljárási szabályról, az

teljesen kiüresítené a jogegységi panasz intézményét és tulajdonképpen egyfajta „szuper-felülvizsgálattá” tenné a jogegységi panasz intézményét eljárásjogi kérdések esetén.

[41] Megjegyezték, hogy a támadott határozatban a Kúria nem hivatkozott a régi Pp. 272. § (3) bekezdésére, illetve e szabály alkalmazásának mellőzésére; így tehát az, hogy a támadott határozatában a régi Pp. 272. § (3) bekezdésének alkalmazását mellőzte, illetve a mellőzés indokát nem adta, csupán a felperes következtetése, amire viszont az általa is elismerten a jogegységi panasszal kapcsolatban kialakult, a többi között a Jpe.II.60.025/2021/14. számú határozatban kifejeződő egységes kúriai gyakorlat szerint jogegységi panaszt alapítani nem lehet.

[42] Hivatkoztak arra is, hogy a referenciahatározatok tekintetében nem áll fenn az ügyszabályosság, mert azok esetében a per tárgya és az ügy tényállása is teljes mértékben különbözött a támadott határozattal elbírált ügytől. Mindezek mellett az eljárásjogi helyzetet is különbözőnek értékelték a referencia határozatokban: az Eltérés 1. körében megjelölt határozatok közül a Kúria a Gfv.30.430/2020. számú ügyben az ügy felperese a felülvizsgálati kérelmében nem jelölt meg jogszabályhelyet, csupán korábbi beadványai tartalmára utalt vissza, és a támadott határozat a referencia határozattól nem is tér el, mert a Kúria mindkét ügyben elutasította a felülvizsgálati kérelmet. A Kúria Pfv.21.341/2014/4. számú határozata vonatkozásában azt emelték ki, hogy a felülvizsgálati kérelemben az ügy alperese a bírósági jogkörben okozott kár megtérítésének szabályait utaló szabályként tartalmazó rendelkezést jelölt meg, emellett részletesen kifejtette: a jogerős közbenső ítélet kártérítési felelősséget megállapító indokait miért vitatja, így a felhívott Ptk. rendelkezések olyan szintű összefüggést mutattak egymással, hogy a felülvizsgálati kérelemben foglalt érveléssel együttesen a felülvizsgálati kérelem tartalmi szempontból vizsgálható volt. A támadott határozat esetén azonban a felperes a felülvizsgálati kérelemben egy teljesen különböző, a keresetváltogatás kérdéséhez nem kapcsolódó rendelkezést, a bizonyítékértékelés szabályát jelölte meg sértett jogszabályhelyként, ezért – az ellenérdekű felek okfejtése szerint – az eljárásjogi helyzet eltérése és az ügyszabályosság hiánya állapítható meg. A Kúria Mfv.10.601/2014/5. számú ítéletével kapcsolatban arra utaltak, hogy abban a felperesnek több olyan felülvizsgálati kérelme is volt, ahol nem vagy tévesen jelölt meg jogszabályhelyet, mégis a Kúria csak egyes esetekben találta alkalmazhatónak a régi Pp. 273. § (3) bekezdését, és több olyan része is volt a felülvizsgálati kérelemnek, amelynél a régi Pp.-nek ezt a rendelkezését nem alkalmazta a Kúria, és tartalmában nem vizsgálta a felülvizsgálati kérelem ezen részeit. A Kúria Mfv.10.058/2023/4. számú határozata tekintetében kitértek arra is: nem világos, hogy arra a felperes referenciahatározatként hivatkozik-e vagy sem, mindazonáltal abban az ügyben a felperes által a felülvizsgálati kérelemben jogszabálysértésként megjelölt munkajogi szabály – az ügy tényállását és körülményeit tekintve – szoros összefüggést mutat azzal a munkajogi szabállyal, aminek a megsértését a Kúria végül a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 415. § (2) bekezdése alapján vizsgálta.

[43] Az Eltérés 2. körében hangsúlyozták, hogy bár a Kúria tartalmi szempontból nem vizsgálta a felperes felülvizsgálati kérelmét a panasszal érintett részben, ugyanakkor a támadott határozatban foglaltak alapján a felülvizsgálati kérelem e részének tartalmi vizsgálata esetén is ugyanazon megállapításokra jutott volna, és a felperes felülvizsgálati kérelmét elutasította volna. Tévesnek tartották a felperesnek azt a megállapítását, hogy a támadott határozatban a Kúria a felülvizsgálati kérelemben megjelölt körülírás alapján egyértelműen azonosítani tudta volna az általa megsértettként jelölt jogszabályhelyet. Mindez – érvelésük szerint – a felülvizsgálati kérelem „inkonzisztenciájára” vezethető vissza, ugyanis

abban a felperes egy sem az új, sem a régi Pp.-ben, jogirodalomban vagy akár jogelméleti síkon nem létező elvet („a többen a kevesebb benne foglaltatik” elvet) jelölt meg megsértettként és ezt is írta körül, emellett pedig megjelölte hivatkozásában a régi Pp. peranyagszolgáltatásra vonatkozó elvét.

[44] A Kúria Gfv.30.081/2020/6. számú határozata tekintetében az eljárási helyzetet azért látták eltérőnek, mert abban az ügyben a felperes a felülvizsgálati kérelmében a devizahitelezéssel, az ebből eredő jogvitákkal kapcsolatos kérdésekre részletesen kitért anélkül azonban, hogy a régi Pp. 272. § (2) bekezdését megjelölte volna. Előadták azt is: e referenciahatározat és a támadott határozat között eltérés nem állapítható meg, mivel az eljárásokban a Kúria tartalmában lényegében ugyanúgy régi Pp. 272. § (3) bekezdésének alkalmazhatatlanságát állapította meg. A Kúria Pfv.20.909/2021/9. számú határozata esetében – emelték ki – az eljárási helyzet szintén eltérő, mivel a referenciahatározat [124] bekezdésének első mondata egyértelműen rögzíti, hogy abban az ügyben a felperes a megsértett jogszabályhelyeket részletesen megjelölte a felülvizsgálati kérelemben, és részletesen előadta, hogy az eljáró bíróságok mennyiben hagyták figyelmen kívül, vagy értelmezték tévesen az általa megjelölt jogszabályokat.

[45] Arra is kitértek, hogy bármely referenciahatározattal fennálló ügyazonosság esetén eltérés nem történt, ha pedig mégis azt állapítaná meg a Kúria, akkor az eltérés indokolt volt, így a támadott ítélet hatályban tartásának van helye.

[46] A IV-VII. rendű, VIII. rendű és XIII-XV. rendű alperesek úgy nyilatkoztak, hogy a jogegységi panasz eljárásban érdemi nyilatkozatot nem kívánnak előterjeszteni, figyelemmel arra, hogy a támadott határozat őket nem érintette.

[47] A IX-XII. rendű alperesek nem tettek nyilatkozatot.

A Kúria Jogegységi Panasz Tanácsának döntése és annak jogi indokai

[48] A jogegységi panasz nem alapos.

[49] A Kúria előjáróban utal arra, hogy a jogegység követelményét Magyarország Alaptörvénye 25. cikk (3) bekezdése rögzíti, kimondva, hogy „[a] Kúria biztosítja a bíróságok jogalkalmazásának egységét.” A Kúria e feladatát az ítélezése során akkor teljesíti, ha a közzétett kúriai döntéseiben elfogadott jogértelmezés elvi tartalmát (ún. *ratio decidendi*) az azonos ügyekben követi.

[50] Amint arra a Kúria a Jpe.I.60.002/2021/7. és a Jpe.I.60.005/2021/5. számú határozataiban is rámutatott: a jogegység fogalmát az egyes eljárási törvények nem definiálják, a Bszi. jogegységi eljárásra és jogegységi panasz eljárásra vonatkozó rendelkezéseiből, annak egyes eseteire vonható le – negatív oldalról – következtetés, amelynek értelmében a jogegység hiányát a korábbi döntéstől való indokolatlan eltérés okozza. A jogegység követelménye tehát sohasem absztrakt, hanem mindig konkrét ügyekhez, jogértelmezéshez köthető, az csak meghatározott és megjelölt bírói döntések tekintetében merülhet fel. Következésképpen – a jogegységi panasz eljárásokban eddig

kialakult gyakorlatot követve – a jogegység követelményén belül az az elvárás, hogy ugyanazon jogkérdést felvető ügyekben (ügyazonosság) a jogértelmezés is azonos legyen. Ha nincs meg az ügyek közötti azonosság, mert eltérő háttérűek a bírói döntések, akkor sem jogilag, sem tágabb értelemben nem értelmezhető a jogegység.

[51] A jogegységi panasz eljárás – amint azt a Jogegységi Panasz Tanács már a Jpe.I.60.005/2021/5. számú határozatával megállapította – rendkívüli, a jogerő utáni, a jogegységet célzó, a Bszi. külön szabályozásán alapuló sui generis eljárás, amely nem a per folytatása, hanem a jogrendszer belső koherenciájának a megteremtését szolgálja. A jogegységi panasz eljárásban ezért a Kúria nem bírálja felül a jogerős határozatot, hanem kizárólag azt vizsgálja, hogy a jogegységi panaszban kifejezetten megjelölt, közzétett kúriai határozatoktól való eltérés bekövetkezett-e, és ha igen, az eltérés indokolt volt-e vagy sem. A Kúria tehát a jogegységi panasz eljárás során a fél által megjelölt keretben, az általa hivatkozott eltérések tekintetében vizsgálja a panasz megalapozottságát. (Jpe.II.60.060/2023/7.)

[52] A jogegységi panasz eljárás előzőekben említett kereteit kijelölik egyfelől azok a közzétett kúriai határozatok, amelyekről való eltérésre a panasz előterjesztője a felülvizsgálati kérelmében és a jogegységi panaszában egyaránt hivatkozott, másrészt az a jogkérdés, amelyben a panaszos eltérést állít. A Jogegységi Panasz Tanács már számos határozatában nyilvánvalóvá tette, hogy ebben a körben nem elégséges csupán megjelölni az összevetni kért határozatokat, miképpen az eltérésre való pusztán hivatkozás sem nyitja meg az utat a panasz érdemi elbírálására. A jogegységi panasz előterjesztőjének ki kell munkálnia: a támadott határozat konkrétan melyik jogszabályi rendelkezésre vonatkozó, mely jogértelmezést, jogi érvelése mely pontjában nem tartotta be. Ebből következően fel kell tárnani az ügyek összehasonlítható tényállását, a felmerült jogkérdést, az alkalmazandó jogot; egy konkrét jogszabály, konkrét határozatban való értelmezését kell összevetni egy hasonló helyzetben történt másik értelmezéssel, amint azt a Jogegységi Panasz Tanács a többi között a Jpe.II.60.002/2022/3. számú határozatában kifejtette. (Jpe.II.60.060/2023/7.)

[53] A Kúria a fenti határozataiban kifejtette azt is, hogy az ügyazonosság több tényező által befolyásolt, összetett jogi fogalom, amelyet mindig esetről esetre kell vizsgálni. Ennek során szigorúan kell venni például az összehasonlított bírói döntésekben az alkalmazott anyagi jogszabály egyezőségét (hatály, normatartalom) és a jogértelmezés szempontjából releváns tények lényegi hasonlóságát. Nincs ügyazonosság a Kúria szerint anyagi jogi kérdésben eltérő anyagi jogi háttérű, azonos anyagi jogi háttér mellett eltérő kérelmet tartalmazó, vagy azonos anyagi jogi háttér mellett eltérő tényállású közigazgatási ügyek és annak alapján indult közigazgatási jogviták között. Alappal kérdőjelezhető meg az ügyazonosság továbbá például azonos anyagi jogi háttér mellett eltérő kereseti vagy eltérő felülvizsgálati érvelés esetén.

[54] Mindemellett nyilvánvalóan eltérően kell vizsgálni az ügyazonosság fennállásának feltételeit eljárásjogi kérdések esetén, figyelemmel arra, hogy előfordulhat: ugyanazon eljárásjogi rendelkezéseket eltérő ténybeli és anyagi jogi alapon elbírálendő ügyekben kell azonosan alkalmazni. E körben tehát annak kell jelentőséget tulajdonítani, hogy az alkalmazott eljárási rendelkezés azonos-e, és az összehasonlítható ügyekben az alkalmazott normával összefüggésben felvetett absztrakt jogkérdés azonos vagy eltérő módon került megválaszolásra. (Jpe.II.60.027/2021/8., Jpe.II.60.006/2023/12.)

[55] A támadott és a hivatkozott referenciahatározatok kapcsán megállapítható, hogy azok eltérő ténybeli és anyagi jogi alapon hozott döntések, azonban a jogegységi panaszban felvetett kérdés eljárásjogi jellegű: a panaszos azt állította, hogy a támadott határozat a régi Pp. 272. § (3) bekezdésének értelmezésében és alkalmazásában tér el a hivatkozott határozatoktól, mivel a Kúria a régi Pp. 272. § (3) bekezdését annak ellenére nem alkalmazta, hogy a felülvizsgálatot kérelmező fél megjelölt konkrét jogszabályhelyet, noha ez a jogszabályhely eltért a szövegesen körülírt jogszabályhely Kúria általi minősítésétől.

[56] A jelen eljárás kapcsán szükséges utalni arra is, hogy a Jogegységi Panasz Tanács gyakorlata szerint a jogegységi panasz eljárásban konkrét jogértelmezést kell összevetni konkrét jogértelmezéssel. Amint azt a Jpe.I.60.006/2020/11. számú határozat rögzítette: „Az ítéletek eltérésének vizsgálata során a Jogegységi Panasz Tanács csak a tényleges ítéleti tartalmat tette vizsgálat tárgyává, tehát azokat a rendelkezéseket és indokolási elemeket, amelyekről a Kúria egyértelműen határozott. Az ítéletből levont indítványozói következtetés, az ahhoz fűzött feltevések vagy az ítélet tartalmának egyoldalú értelmezése sikeres jogegységi panasz alapjául nem szolgálhat.” Később a Jpe.II.60.025/2021/14. számú határozatban is hangsúlyozta a Kúria: „A jogegységi panasszal támadott ítélet és a hivatkozott határozatok közötti azonosság fennállásának vizsgálatakor a Jogegységi Panasz Tanács a konkrét határozatokat tette vizsgálat tárgyává, tehát azokat a rendelkezéseket és indokolási elemeket, amelyekről a Kúria egyértelműen határozott. Az ítéletek tartalmának panaszos általi értelmezése, a határozatokból levont egyes következtetések az összehasonlítás alapjául nem szolgálhattak.”

[57] Ezzel összefüggésben a Kúria rámutat: A támadott határozat indokolása nem tartalmaz kifejezett utalást a régi Pp. 272. § (3) bekezdésére, a támadott határozatnak tehát nincs olyan explicit tartalma, ami a panaszos által hivatkozott jogszabályhely értelmezésére vonatkozna. Ez a körülmény ugyanakkor abból fakad, hogy éppen a Pp. 272. § (3) bekezdésének „nem-alkalmazása”, az adott eljárásjogi helyzetben való figyelmen kívül hagyása az, amiben a panaszos a korábbi határozatoktól való eltérést állítja. Amint arra a panaszos is utalt, a támadott határozat kifejezetten nem rendelkezik arról, hogy miért nem tartja alkalmazhatónak a régi Pp. 272. § (3) bekezdését, az mindazonáltal egyértelmű, hogy azt nem alkalmazta.

[58] Önmagában azonban az, hogy a Kúria határozatának indokolásában nem tér ki az érintett jogszabályhely alkalmazásának mellőzésére, nem zárja ki a támadott határozatnak az azonos vagy lényegét tekintve hasonló eljárásjogi helyzetben hozott olyan határozatokkal való összevetését, amelyben a Kúria az érintett jogszabályhelyet alkalmazta.

[59] Ugyanakkor a Kúria hangsúlyozza, a jelen ügyben érintett régi Pp. 272. § (3) bekezdésének értelmezése és alkalmazása, vagyis annak megítélése során, hogy a tévesen megjelölt jogszabályhely esetén nyilvánvaló elírásról van-e szó, illetve a Kúria a felülvizsgálati eljárás során azonosítani tudja-e a „helyes” (a fél által valójában hivatkozni szándékozott) jogszabályhelyet, az adott ügy valamennyi körülményére, így különösen a felülvizsgálati kérelem egészének tartalmára, a megsértettként hivatkozott egyéb jogszabályhelyekre, valamint a jogszabálysértés tényének szöveges körülírására együttesen kell figyelemmel lenni.

[60] Mindezek előrebocsátását követően a Kúria az alábbiak szerint értékelte a jogegységi panaszban foglaltakat.

[61] A jogegységi panasz alapjául szolgáló ügyben a felperes a felülvizsgálatot több körülhatárolható, de részben egymással összefüggő okból: a keresete alapjául tett tény- és jogállításai, a fellebbezésben előadott új tényállítása és a keresetváltogatás megítélésében, a fellebbezési eljárás keretei és a fellebbezési kérelem értelmezésében, a kártérítés anyagi jogi feltételei és a bizonyítási kötelezettség ennek megfelelő meghatározásában, az indokolási kötelezettség sérelme miatt, végül a köztudomású tények figyelembevételére is kiterjedően a bizonyítási eljárás eredményének értékelése kapcsán kérte (támadott határozat, Indokolás [64]). A felülvizsgálati kérelmének – a jogegységi panasz szempontjából releváns – hivatkozásai a következők voltak: egyrészt a másodfokú bíróság tévesen tekintette a fellebbezésében tett állítást keresetváltogatásnak (támadott határozat, Indokolás [35]), továbbá nem tartotta be a kereseti kérelem és a fellebbezési kérelem értelmezése során a „többben a kevesebb benne foglaltatik” elvet (támadott határozat, Indokolás [37]). Álláspontja szerint a régi Pp. 3. § (3) bekezdésében foglaltak szerint a „többben a kevesebb benne foglaltatik” elv amiatt sérült az ügyben, mert nem ronthatta le a felperes kártérítési jogát, hogy egyes kamionok esetén a maradványérték és a kamionok pontos sorsa nem volt ismert (támadott határozat, Indokolás [57]).

[62] Az Eltérés 1. kapcsán a felperes azt kifogásolta, hogy a Kúria a támadott határozatban annak ellenére nem alkalmazta a régi Pp. 272. § (3) bekezdését, hogy a felülvizsgálati kérelemben előadott szöveges körülírás alapján egyértelműen megállapította a felülvizsgálati kifogás lényegét: a másodfokú bíróság helytelenül értékelte keresetváltogatásként a fellebbezésben előadottakat. Arra hivatkozott, hogy ezzel a Kúria eltért a Gfv.30.430/2020/3., Pfv.21.341/2014/4., Mfv.10.601/2014/5. és az Mfv.10.058/2023/4. számú határozataiban megjelenő jogértelmezéstől.

[63] A Kúria e tekintetben hangsúlyozza: a régi Pp. 272. §-át 2012. szeptember 1-jei hatállyal módosító, az igazságügyi és közigazgatási tárgyú törvények módosításáról szóló 2012. évi CXVII. törvény 9. §-a és 17. §-a révén a 2012. október 1-je után jogerőre emelkedett határozatok ellen benyújtott felülvizsgálati kérelmek kötelező tartalmi eleme – egyebek mellett – a megsértett jogszabályhely megjelölése, amit az 1/2017. PJE határozat szerint a Pp. alkalmazásában is megfelelően irányadó PK vélemény 3. pontjához fűzött indokolásból kitűnően konkrétan, a jogforrás, a paragrafusszám megadásával kell meghatározni (Jpe.II.60.004/2023/7.). Amint arra a régi Pp. 272. §-ához fűzött végső előterjesztői indokolás is utal, az új, szigorúbb szabályozás alkalmas lehet arra, hogy a felülvizsgálat iránti kérelmet előterjesztők kérelmüket pontosan, és úgy fogalmazzák meg, hogy az alkalmas legyen a Kúria eljárására, ezzel elősegítve a felülvizsgálati ügyek intézésének időszerűségét, ami valamennyi fél érdeke.

[64] A régi Pp. 272. § (2) bekezdése – mutatott rá az Alkotmánybíróság is a 3307/2017. (XI. 24.) AB határozatában (Indokolás [16]) – kógens alaki, formai szabályt állít fel a jogi képviselővel eljáró felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél számára. Követelmény továbbá az is, hogy az így megjelölt jogszabályhely és a jogszabálysértés szöveges körülírása egymásnak megfeleljen. A fentiekből következően nem vezethet eredményre az a felülvizsgálati kérelem, amelyből hiányzik a jogszabálysértés szöveges körülírásának megfelelő konkrét és adekvát

jogszabályhely megjelölése. A felülvizsgálati eljárás ugyanis szigorú eljárásjogi szabályok szerinti rendkívüli perorvoslat, amelynek tárgya a jogerős ítélet, rendeltetése annak megállapítása, hogy a jogerős határozatot hozó bíróság helyesen értelmezte-e a felülvizsgálati kérelemben egyértelműen – a jogszabályhely pontos feltüntetésével – megjelölt jogszabályi rendelkezést, összevetve a fél által ebben a körben szövegesen is előadott jogi érveléssel. (Jpe.II.60.004/2023/7.)

[65] Az Alkotmánybíróság azt is egyértelművé tette a hivatkozott határozatában, hogy a régi Pp. a 272. § (2) bekezdésének formai szigorát csak a „nyilvánvaló elírások esetére” enyhíti a (3) bekezdésben. A Kúria ezzel összefüggésben kimondta, hogy az állított jogszabálysértések vizsgálata során csak akkor térhet el a felülvizsgálati kérelemben a tévesen megjelölt jogszabályhelyektől, ha e körben nyilvánvaló, azonosítható elírás történt, vagyis, ha a jogszabálysértés tényének megfelelő szöveges előadása alapján meg lehet állapítani, hogy a kérelem előterjesztője a kérelemben tévesen írtak helyett milyen jogszabályhely megsértésére kívánt valójában hivatkozni. (Jpe.II.60.004/2023/7.)

[66] Mindezek kapcsán a Kúria rámutat: alaptalan a felperesnek az az érvelése, hogy „[a] Kúria elfogadta, hogy felperes felülvizsgálati kérelmében szövegesen a keresetváltoztatásként értékelést kifogásolta; elfogadta, hogy felperes megjelölt konkrét megsértett jogszabályhelyet (az rPp. 206. § (1) bekezdését); a szövegesen körülírt jogszabálysértés nyomán azonosítani tudta azokat a jogszabályhelyeket, amelyekre hivatkozva álláspontja szerint a felülvizsgálati kérelem érdemben vizsgálható lett volna (rPp. 146. § (5) bekezdés a) pontja vagy 247. § (1) bekezdése); a(z) álláspontja szerint) téves jogszabály-megjelölés okán azonban a kérelmet érdemben nem vizsgálta, és nem alkalmazta az rPp. 272. § (3) bekezdését sem.”

[67] A Kúria a támadott határozatban ugyanis rögzítette, hogy „[a] felperes a keresetváltoztatás kérdésében konkrét – álláspontja szerint sérült – jogszabályhelyet egyáltalán nem jelölt meg; sem a régi Pp. másodfokú eljárásra vonatkozó 247. § (1) bekezdésére, sem pedig az elsőfokú eljárás vonatkozó szabályaira, különösen a régi Pp. 146. § (5) bekezdésének a) pontjára nem utalt.” A támadott határozat indokolása emellett tartalmazza azt is, hogy „[a] kereset ténybeli és jogi alapjának helytelen azonosítását tekintve pedig egyedül – azonban tévesen – a régi Pp. 206. § (1) bekezdésére hivatkozott, ami a bizonyítékértékelés szabálya.” (Indokolás [66]).

[68] Következésképpen a támadott határozat indokolásában a Kúria azt állapította meg, hogy a keresetváltoztatás tekintetében konkrétan megsértett jogszabályhelyet a panaszos egyáltalán nem jelölt meg, holott ez a felülvizsgálati kérelem kötelező tartalmi eleme. Ekként e tekintetben a régi Pp. 272. § (3) bekezdésének alkalmazása fel sem merülhetett.

[69] Erre figyelemmel az Eltérés 1. kapcsán megállapítható, hogy a támadott határozat alapjául szolgáló eljárásjogi helyzet eltért a hivatkozott határozatok alapjául szolgáló eljárásjogi helyzettől, hiszen utóbbiak esetében a felülvizsgálati kérelemben nem maradt el a megsértett jogszabályhely megjelölése. Mindezekre tekintettel az Eltérés 1. tekintetében a támadott határozat és az e körben hivatkozott határozatok (Gfv.30.430/2020/3., Pfv.21.341/2014/4., Mfv.10.601/2014/1., Mfv.10.058/2023/4.) nem vethetők össze, és az azoktól való eltérés sem állapítható meg.

[70] A felperes által állított második eltérés (Eltérés 2.) ugyancsak a régi Pp. 272. § (3) bekezdésének alkalmazhatóságához kapcsolódik: azt kifogásolta, hogy a felülvizsgálati kérelmében hivatkozott ugyan a „többen a kevesebb benne foglaltatik” elv „jogsértő félretételére”, amelyhez kapcsolódóan megsértett jogszabályhelyként a régi Pp. 3. § (3) bekezdését jelölte meg, a Kúria viszont a „nyilvánvaló elírás” ellenére mégsem alkalmazta a Pp. 272. § (3) bekezdését. Az Eltérés 2.-vel összefüggésben a Kúria Gfv.30.081/2020/6. és Pfv.20.909/2021/9. számú határozataira hivatkozott.

[71] E tekintetben a támadott határozat indokolása azt tartalmazza, hogy „[a] felperes ebben a körben perjogi értelemben – feltételezhetően – a tartalom szerinti elbírálás elvére utalt, de azt a régi Pp. nem az általa megjelölt 3. § (3) bekezdésében (ami a peranyag-szolgáltatás elvét rögzíti), hanem a 3. § (2) bekezdésében nevezi meg”. Megjegyezte továbbá a Kúria, hogy „a későbbiekben egyéb jogszabálysértés vizsgálatával részleteiben kitér rá: a felperes keresetének egyértelmű tartalmaz kizárta, hogy a keresetnek a bíróságok a felülvizsgálati kérelemben állított többlettartalmat tulajdonítsák” (támadott határozat, Indokolás [65]).

[72] A Kúria a felperes által hivatkozott referenciahatározatokban a következőket fejtette ki. „Az rPp. 272. § (3) bekezdése értelmében egyedül akkor térhet el a Kúria a felülvizsgálati kérelemben tévesen megjelölt konkrét jogszabályhelyektől az állított jogszabálysértések vizsgálata során, ha e körben nyilvánvaló, azonosítható elírás történt, vagyis, ha a jogszabálysértés tényének megfelelő szöveges előadása alapján meg lehet állapítani, hogy a kérelem előterjesztője a kérelemben tévesen írtak helyett milyen jogszabályhely megsértésére kívánt valójában hivatkozni.” (Gfv.30.081/2020/6.) A Pfv.20.909/2021/9. számú határozatban a Kúria úgy foglalt állást, hogy „[ö]nmagában az a körülmény, hogy egyes esetekben a jogszabályhelyre való hivatkozás csak a § számát tartalmazta, de a felperes nem minden esetben tüntette fel az érintett bekezdést vagy pontot – figyelemmel a régi Pp. 272. § (3) bekezdésében foglaltakra is –, nem ad alapot a felülvizsgálati kérelem hivatalból történő elutasítására, vagy arra, hogy a felülvizsgálati kérelemnek az adott jogszabályhely megsértésével kapcsolatos fejtegetését a Kúria annak érdemi elbírálása során figyelmen kívül hagyja.”

[73] A Kúriának a Gfv.30.081/2020/6. számú határozatában is megjelenő – Jpe.II.60.004/2023/7. számú határozatban foglaltakkal összhangban álló – jogértelmezése szerint tehát kizárólag a nyilvánvaló, azonosítható elírás esetén van lehetőség a régi Pp. 272. § (3) bekezdésének alkalmazására, amennyiben a jogszabálysértés tényének megfelelő szöveges előadása alapján megállapítható, hogy a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél a kérelemben tévesen írtak helyett mely jogszabályhely megsértésére kívánt valójában hivatkozni. Ehhez képest a Pfv.20.909/2021/9. számú határozatában a Kúria rögzítette, hogy a felperes a megsértett jogszabályhelyeket részletesen megjelölte a felülvizsgálati kérelmében, és részletesen előadta, hogy az eljáró bíróságok mennyiben hagyták figyelmen kívül vagy értelmezték tévesen az általa megjelölt jogszabályokat (Indokolás [124]). Az, hogy a Kúria ez utóbbi ügyben – az ügy valamennyi körülményére figyelemmel – úgy ítélte meg, hogy a felülvizsgálati kérelem tartalma (a jogszabálysértés tényének szöveges előadása) alapján a megsértettként megjelölt jogszabályhelyek egyike – adott esetben a konkrét bekezdés vagy pont megjelölése nélkül is – azonosítható, vagyis a konkrét ügyben, annak valamennyi körülményére kiterjedően elvégzett bírói mérlegelés nem jelenti a Kúria határozataiban egyebekben következetesen megjelenő jogértelmezés „enyhítését”. A támadott határozatban azonban a Kúria a felülvizsgálati kérelem tartalma (a jogszabálysértés szöveges körülírása)

alapján – nem teljes bizonyossággal, hanem – csupán „feltételezhetően” állapította meg, hogy a panaszos a régi Pp. 3. § (2) bekezdésére kívánt hivatkozni.

[74] A fentiek kapcsán a Kúria a támadott határozatában mindazonáltal utalt arra is, hogy az egyéb jogszabálysértés vizsgálata során részleteiben kitért arra: a felperes keresetének egyértelmű tartalma kizárta, hogy a keresetnek a bíróságok a felülvizsgálati kérelemben állított többlettartalmat tulajdonítsák (támadott határozat, Indokolás [65]), azaz a Kúria a kifogásolt jogszabálysértést a támadott határozatban ténylegesen elbírált (támadott határozat, Indokolás [66], [70]-[78] bekezdés). Mindezeket figyelembe véve a hivatkozott határozatoktól jogkérdésben való eltérés az Eltérés 2. vonatkozásában még a Pp. 272. § (3) bekezdésének a panaszos által elérni kívánt „megengedőbb” értelmezése mellett sem állapítható meg.

[75] A kifejtettekre tekintettel a Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa a felperes megalapozatlan jogegységi panaszát a Bszi. 41/D. § (3) bekezdése alapján elutasította.

Elvi tartalom

[76] A régi Pp. 272. § (3) bekezdésének értelmezése és alkalmazása, vagyis annak megítélése során, hogy a tévesen megjelölt jogszabályhely esetén nyilvánvaló, azonosítható elírás történt-e, és a Kúria a felülvizsgálati eljárás során azonosítani tudja-e a fél által valójában hivatkozni szándékozott jogszabályhelyet, az adott ügy valamennyi körülményére, így különösen a felülvizsgálati kérelem egészének tartalmára, a megsértettként hivatkozott jogszabályhelyekre, valamint a jogszabálysértés tényének szöveges körülírására együttesen kell figyelemmel lenni.

Záró rész

[77] A Jogegységi Panasz Tanács a jogegységi panasz elbírálásához nem tartotta indokoltnak tárgyalás tartását, ezért a Bszi. 41/C. § (8) bekezdésére figyelemmel a panaszt tárgyaláson kívül bírálta el.

[78] A felperes jogegységi panasza nem vezetett eredményre, ezért a Bszi. 41/C. § (2) bekezdése szerint megfelelően alkalmazott, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 82. §-a alapján – figyelemmel a Bszi. 41/C. § (4) bekezdésére is – az ebben az eljárásban felmerült költsége és az általa megfizetett eljárási illeték viselésére köteles.

[79] A Jogegységi Panasz Tanács következetes gyakorlata szerint a jogegységi panasz eljárásban is megilleti költségtérítés a panasz eljárásra okot nem adó felet (Jpe.I.60.005/2021/5., Jpe.I.60.055/2022/10.). Erre tekintettel a Jogegységi Panasz Tanács, a Bszi. 41/C. § (2) bekezdésére figyelemmel, a Pp. 82. § (1) bekezdése és 83. § (1) bekezdése alapján rendelkezett az I-III. rendű alperesek jogi képviselővel felmerült költség megfizetéséről, amelynek összegét – a felszámítotthoz képest mérsékelve – a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdése alapján, a ténylegesen kifejtett ügyvédi tevékenységgel (a jogegységi

panasz eljárásban egy beadvány szerkesztése) arányban, a 4/A. § szerint általános forgalmi adóval növelt összegben állapította meg.

[80] A határozat ellen sem a Bszi., sem más jogszabály nem biztosít jogorvoslatot.

Budapest, 2024. szeptember 16.

Dr. Varga Zs. András s.k. a tanács elnöke, Dr. Gyarmathy Judit s.k. előadó bíró, Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k. bíró, Dr. Farkas Katalin s.k. bíró, Dr. Kalas Tibor s.k. bíró, Dr. Kövesné dr. Kósa Zsuzsanna s.k. bíró, Dr. Magyarfalvi Katalin s.k. bíró, Dr. Márton Gizella s.k. bíró, Molnár Ferencné dr. s.k. bíró, Dr. Puskás Péter s.k. bíró, Dr. Simonné dr. Gombos Katalin s.k. bíró, Dr. Somogyi Gábor s.k. bíró, Dr. Suba Ildikó s.k. bíró, Dr. Szabó Klára s.k. bíró, Dr. Stark Marianna s.k. bíró, Dr. Tóth Kincső s.k. bíró